

Otázka: Bloomova taxonomie

Předmět: Pedagogika

Přidal(a): Taofek

Tvorba otázek za použití Bloomovy taxonomie kognitivních cílů

Téma 1: Vymezení základních pojmů

Definujte pojem andragogika.

Andragogika je vědní a studijní obor zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých. Existují rozdílná pojetí andragogiky. V našem pojetí je andragogika specifická součást věd o výchově, vzdělávání a vyučování.

Andragogika je vědní disciplína zabývající se veškerými procesy a souvislostmi učení a vzdělávání dospělých, proto má též význam pro rozvoj mediace a probace. Další oblast zájmu andragogice vědy představuje poradenství.

Definujte pojem „projekt“.

Projektem se rozumí dočasný souhrn činností a úsilí k vytvoření výrobku, poskytnutí služby nebo dosažení výsledku. Každý projekt má tedy svůj počátek a svůj konec.

Projektem rozumíme činnost, která má jasně daný začátek a konec, je systematicky a logicky uspořádána a řízena, etatizována, podrobována zpětné vazbě a především orientována na efektivní dosažení cíle. Projekt se také dá definovat jako algoritmus kroků postupně vedoucích k dosažení cíle. Výstupem projektu může být hmotný i nehmotný výstup: stavba, předmět, ale

těž softwarová aplikace či kurz.

Vysvětlete pojem paradigma.

Jako paradigma označujeme momentálně převládající vědecký názor, jakým byla ve své době například newtonovská mechanika. Badatelé takový názor pak přijímají jako vzorový.

Za paradigma považují obecně uznávané výsledky, které v dané chvíli představují pro společenství odborníků model problémů a model jejich řešení.

Vlastními slovy popište, čím se zabývá andragogická didaktika.

Andragogická didaktika je aplikovaná věda, která se zabývá procesy, které probíhají v průběhu učebního procesu vzdělávání dospělých. Jedná se o vědu, která zkoumá různé aspekty uvedeného učebního procesu jako například, jak dlouhé by měly být učební celky, jak dlouhý by měl být daný kurz či studium, v jakém prostředí by měl probíhat a podobně.

Vysvětlete, co znamená pojem „informační gramotnost“?

Informační gramotnost představuje soubor schopností, které jsou potřebné k vyhledávání informací, jejich třídění a další využívání. Zpravidla je tento pojem spojen s tzv. počítačovou gramotností. Jedná se o schopnosti přiřazovat získaným informacím prioritu a hodnotit jejich spolehlivost. Informační gramotnost představuje v dnešním světě velmi důležitou vlastnost a její získání zásadním způsobem ovlivňuje zaměstnatelnost osob a zvyšuje využitelný lidský kapitál.

Téma 2: Metody a formy vzdělávání

dospělých

Vyjádřete vlastními slovy, co chápete pod pojmem „Formy vzdělávání dospělých“.

Pod tímto pojmem si představuji vnější uspořádání učebního procesu. Jedná se o část andragogice didaktiky, která je zaměřena například na délku trvání vyučovacího celku, celkovou délku a rozvržení četnosti a časové dotace pro daný druh vzdělání. Součástí je také prostředí, ve kterém výuka probíhá, tedy například aspekty jako vyučovací třída, přednášková místnost a podobně. Současně tento pojem zahrnuje také druhy andragogické interakce, tedy zda je učební proces veden vyučujícím, či je výuka zprostředkována například pomocí médií. Současně se formy vzdělávání zabývají také velikostí studijní skupiny a dalšími faktory.

Navrhněte vhodnou metodu vzdělávání dospělých pro pětičlennou skupinu ekonomického kurzu.

U volby metody vzdělávání vycházíme především z velikosti studijní skupiny a zaměření vzdělání. Studijní skupina pěti studentů vyučujcímu umožňuje zvolit adekvátnější metody jako například seminář či diskusní metody (řízenou diskusi, panelovou diskusi). V případě konkrétních ekonomických problémů je možno výuku organizovat metodou případové studie či workshopu. Při volbě metod je vždy potřeba respektovat stanovené cíle učebního procesu.

Aplikujte vhodnou formu vzdělávání dospělých z hlediska délky trvání u distančního vzdělávání vysokoškolského studia.

U vysokoškolských studentů již předpokládáme vyšší schopnost soustředění a udržení pozornosti. Z tohoto důvodu je možné vyučovat studenty v delších učebních blocích. Při organizaci je ovšem nutné zohlednit také zaměření výuky a její celkovou náročnost. Současně je distanční vzdělávání charakteristické svými nároky na využití stanoveného času. Při vhodné kombinaci zaměření přednášek, způsobu výuky i použití didaktických pomůcek je tedy možné výuku organizovat do 90 minutových bloků, mezi kterými je zařazena minimálně 15 minutová přestávka. V poledních hodinách je následně vhodné zařadit delší přestávku na oběd a delší odpočinek. Vzhledem k poklesu soustředění a aktivity v odpoledních hodinách je poté vhodnější organizovat výuku do klasických 45 minutových bloků s 15 minutovými přestávkami. U dané problematiky je ovšem potřeba vnímat jednotlivé souvislosti a nesoustřeďovat se na jednotlivé

aspekty zcela izolovaně.

Navrhněte situaci, ve které je vhodné využít metodu brainstormingu.

Brainstorming je metoda vhodná k nalézání velkého množství řešení daného problému. Z charakteru této metody je jasné, že její uplatnění je vhodnější pro situace, ve kterých obvyklá řešení nejsou ideální, nebo situace, kdy je třeba nalézt nová kreativní řešení. Takovými situacemi mohou být například hledání nových způsobů podpory prodeje, nové návrhy na výrobu produktů či hledání nových příležitostí k uplatnění pracovníků. Pro názornost například uveďme hledání nových způsobů podpory prodeje. Pokud příslušný management uzná, že klasické způsoby v dané situaci nestačí, je vhodné uspořádat pracovní schůzku, na které jednotliví účastníci navrhnou libovolné návrhy na podporu prodeje. Vzájemně se přitom ovlivňují a inspirují a tak jsou v průběhu schůzky nalézána nová řešení situace.

Provedte rozbor klasické vyučovací hodiny ekonomie na střední škole z hlediska formy vzdělávání.

Základní časovou jednotkou klasické hodiny ekonomie na střední škole je vyučovací hodina, která trvá zpravidla 45 minut. Mezi jednotlivými hodinami (ať už stejného či odlišného předmětu) zpravidla následuje 15 minutová přestávka. Frekvence aktivity záleží na typu střední školy, ovšem obvyklá frekvence je 1-2 hodiny týdně. Výuka zpravidla probíhá v prostředí školní třídy, tedy v místnosti (která může, ovšem nemusí být vybavena specializovanými didaktickými prostředky). Výuka zpravidla probíhá přímou interakcí mezi vyučujícím a skupinou studentů. Vzdělávací proces je zaměřen na získávání nových vědomostí v oblasti ekonomie. Uplatňovány jsou především monologické a dialogické didaktické formy. Složení účastníků je trvalé s minimálními změnami. Typ vzdělání je zpravidla prezenční. Jednotlivé prvky tohoto systému jsou vzájemně úzce propojeny a jejich výběr je volen tak, aby došlo k vytvoření komplexního systému a jeho pomocí k naplnění stanovených edukačních cílů.

Téma 3: Cíle, funkce, obsah a úlohy vzdělávání dospělých.

Provedte rozbor cílů vzdělávání dospělých dle míry ztotožnění účastníka s cílem.

Cíle dle míry ztotožnění účastníka můžeme rozdělit do dvou skupin. První skupinu představují cíle vnitřní, nebo také autonomní. Tyto cíle účastník považuje za velmi důležité, cítí vlastní potřebu těchto znalostí a zpravidla je také hojně využívá. Často se tyto cíle projevují jako například motivace. Druhou skupinou jsou cíle vnější, nebo také heterogenní. Tyto cíle jsou určovány zpravidla zaměstnavatelem nebo vycházejí ze zastávání jistých sociálních rolí. Tyto cíle účastník často nepovažuje za prioritní, jejich splnění bývá obtížnější a časově náročnější. Rozdíl mezi jednotlivými skupinami je především v tom, kdo cíle určuje. Vnitřní cíle si osoba určuje sama, vnější zpravidla okolí osoby (rodina, zaměstnavatel, jiné osoby), Cílem andragogického pracovníka je mimo jiné transformace daných vnějších cílů na vnitřní a tím zlepšit motivaci a průběh učebního procesu.

Analyzujte základní funkce vzdělávání dospělých.

Základní funkce vzdělávání dospělých většinou dělíme do tří skupin. První skupinou je zprostředkování vědění. Tato funkce může být označena také jako funkce kvalifikační nebo reprodukce kultury. Druhou funkcí je přidělení sociálního statusu neboli tzv. selekční funkce. Na základě vzdělání je absolventovi společností přisuzován určitý status, prestiž a umožněno vykonávání určitých zaměstnání, pravomocí a podobně. Třetí skupinou je sociální kontrola. Tato funkce bývá nazývána také integrační a alokační funkce. Význam funkce je odvozován od potřeby zajistit určitý konsenzus na úrovni společnosti i podniku. Někdy bývá mezi základní funkce vzdělávání dospělých zařazován také podíl vzdělávání na společenských a kulturních změnách. Tato funkce je spojována například s úmrtností novorozenců v méně rozvinutých zemích, na souvislosti pokroku a úrovně vzdělanosti.

Kategorizujte obsah vzdělávání dospělých.

Obsahem vzdělávání dospělých jsou:

- fakta, informace, poučky, vědecké poznatky (vzděláváním se stávají vědomostmi);
- výkony, činnosti, operace, praktické aktivity technické, umělecké, vědecké (dokonalým zvládnutím se stávají dovednostmi);
- složité poznávací procesy – procesy myšlení, pozornosti, vnímání atp. (postupným rozvíjením ve vzdělávacím procesu se z nich stávají intelektuální schopnosti);
- poznatky, poučky, hodnoty (vzdělávacím a výchovným působením se mění v postoje).

Navrhnete nový nástroj pro určování cílů vzdělávání dospělých vhodný pro použití při projektovém řízení.

K tvorbě nového nástroje využijeme prvky z již existujících systémů. Kritériem výběru bude užitečnost jednotlivých prvků pro účel nástroje. Prvním systémem, jehož prvky můžeme využít je Niemiervova taxonomie afektivních cílů. Z tohoto systému vybereme první tři prvky, tedy účast na činnosti, naladění k činnosti a přijímání činnosti. Druhým systémem je klasifikace parametrů cílů SMART. Z tohoto systému vybereme prvky specifčnost, akceptovatelnost a reálnost. Pomocí kombinování těchto vybraných prvků vytvoříme nový nástroj, vhodný pro použití při projektovém řízení. Smyslem tohoto nástroje je aplikace prvků z různých systémů tak, aby byla zajištěna vyšší produktivita a účelnost činnosti. Námi vytvořený nový nástroj pomáhá rychle a jednoznačně stanovit cíle projektového řízení s ohledem na jejich konkretizaci, pravděpodobnost jejich kladného přijetí a reálnost jejich samotného splnění. Mimo to zároveň zdůrazňuje význam účasti pracovníků na činnosti (stanovuje jednotlivé povinnosti i pravomoci), jejich motivaci a ztotožnění se s cíli projektu. Z uvedeného vyplývá, že nástroj je určen především pro počáteční fáze projektu a jeho účelem je vhodná volba cílů projektu a motivace pracovníků k jejich splnění.

Uvedte klady a zápory Bloomovy taxonomie kognitivních cílů.

Hlavní předností Bloomovy taxonomie kognitivních cílů je rozpracovanost problematiky do jednotlivých kategorií a definování pomocných sloves. Pomocí těchto nástrojů se z poměrně obtížné problematiky stává srozumitelná pomůcka pro pedagogické pracovníky. Velkou předností této taxonomie je rovněž také její samotný smysl. Je velice potřebné zamýšlet se nad tím, do jaké hloubky (tedy kolik z uvedených kategorií) je vzdělávající se osoba schopna danou problematiku pochopit. Je rovněž žádoucí, aby přednášející adaptoval taxonomii do svých přednášek a zahrnul ji do svého výkladu, neboť výrazným způsobem napomáhá k praktickému smýšlení studentů a utvrzuje získané poznatky a vědomosti. Mezi hlavní nevýhody taxonomie

patří její obecná složitost. K řádnému pochopení této taxonomie je potřeba čas, v mnoha případech také lektor a praktické příklady. Neméně obtížné je odlišení některých kategorií, neboť často se prakticky značně překrývají. Například pochopení SWOT analýzy se značně překrývá s její analýzou. I v tomto případě ovšem najdeme mezi jednotlivými kategoriemi rozdíly. Další nevýhodou je obtížná aplikace všech kategorií u některých témat. Například kategorie syntéza předpokládá existenci prvků a jejich integraci do systému. Pokud se snažíme danou kategorii aplikovat na problematiku, která není ze své podstaty systémem, je syntéza velmi obtížná, až nemožná.

Podobné materiály:

- [Osobnost učitele - seminární práce](#)
- [Novodobá pedagogika - seminární práce](#)
- [Život a dílo Dmitrije Šostakoviče - seminární práce](#)